

Onderwerp Sanering voormalige vuilstort Woltersum

Steller G.G. Hummel / J. Visser

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 47 59 Bijlage(n) -

Ons kenmerk

Datum 15-4-2020 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In 2018 hebben de voormalige gemeenten Ten Boer en Groningen en de Provincie Groningen afspraken gemaakt over het saneren van de voormalige vuilstort aan de Bouwerschapweg in Woltersum. Sindsdien bereiden we de sanering voor deze uiterlijk in 2021 is afgerond. Via deze brief geven wij een van de stand van zaken en de acties die de komende maanden zijn gepland.

Wat is er gestort

De vuilstort, een voormalig openluchtwembad, was vanaf medio jaren zestig in gebruik als stortplaats voor huisvuil, bedrijfsafval en gevaarlijk afval. Begin jaren tachtig heeft de provincie Groningen de stort voorzien van een waterdichte afdeklaag en een drainagesysteem. Sindsdien zijn de stortplaats, het drainwater en het grondwater rondom de vuilstort periodiek gecontroleerd. Uit de monitoringsresultaten van 2012, 2014 en 2016 is gebleken dat er stoffen uit de stort lekken. Op aandringen van de gemeenten Ten Boer en Groningen en door de aanwezigheid van een restverontreiniging in de berm van de Bouwerschapweg, is in 2016 besloten aanvullend onderzoek te doen.

Uit onderzoek in de stortplaats kwam in januari 2018 naar voren dat er ongeveer elfduizend ton gevaarlijk afval is gestort door AKU, de voorloper van AKZO Nobel. In de stort zijn zware metalen zoals kobalt, koper, lood, zink en minerale olie aangetroffen, evenals organische stoffen gerelateerd aan het gestorte materiaal. Op de naastgelegen percelen is geen gestort afval aangetroffen. De stoffen die uit de stort lekken zijn voornamelijk kobalt en organische stoffen die voortkomen uit het afbraakproces van de gestorte producten. Net buiten de stort is het grondwater beïnvloed met kobalt en organische stoffen; het slootwater van de aanliggende sloten is alleen

beïnvloed met kobalt. De concentraties van kobalt in het grondwater en het slootwater zijn dermate laag, dat het geen gevaar oplevert voor de volksgezondheid. Dit geldt ook voor de aangetroffen concentraties organische stoffen in het grondwater.

Waarom saneren

Nadat in 2018 is geconstateerd dat de stort 'lekt' en het bevoegd gezag vanwege de herindeling op 1 januari 2019 zal worden overgedragen van de provincie Groningen aan de nieuwe gemeente Groningen, zijn er drie varianten onderzocht hoe de gemeente met de stort om zou kunnen gaan. De nieuwe gemeente Groningen is namelijk als bevoegd gezag verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet bodembescherming en daarmee ook voor de stort. Omwonenden maakten zich al geruime tijd zorgen over de stort. Een volledige sanering van de voormalige vuilstort was de wens van het overgrote deel van de omwonenden.

De volledige sanering is één van de drie varianten die is onderzocht, naast het vervangen van de reeds aanwezige afdekkingslaag en het inpakken van de verontreiniging. Voor alle de drie varianten gold dat ze conform de Wet bodembescherming geen risico's mogen opleveren voor de omgeving. Naast dat alle drie de varianten op kosten zijn gezet is er ook een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA) uitgevoerd. Uit de MKBA is gebleken dat volledige sanering vanuit maatschappelijk oogpunt tot de grootste baten leiden, met name als gevolg van de positieve effecten op gezondheid (minder stressklachten) en leefbaarheid. Lokale verwerking van het te saneren afval gaf de gunstigste de kostenbaten-ratio van 0,98. Dat wil zeggen dat voor elke geïnvesteerde euro er € 0,98 wordt terugverdiend. Uiteindelijk hebben beide gemeenten en provincie in de zomer van 2018 ingestemd met de volledige sanering van de vuilstort. Voor de sanering is uiteindelijk 7,8 miljoen euro beschikbaar gesteld. De voormalige gemeente Ten Boer heeft een bedrag van 600 duizend euro gereserveerd. De gemeente Groningen levert een bijdrage van 3,2 miljoen euro. De provincie Groningen draagt 4,0 miljoen euro bij.

Waar staan we nu

Na het besluit in 2018 hebben we het project uitgewerkt. Belangrijkste onderdelen zijn onder andere de transportroute voor de afvoer van het gestorte materiaal, het omgevingsplan Gezond- & Veilig, het saneringsplan en de aanbesteding van de werkzaamheden.

Transportroute

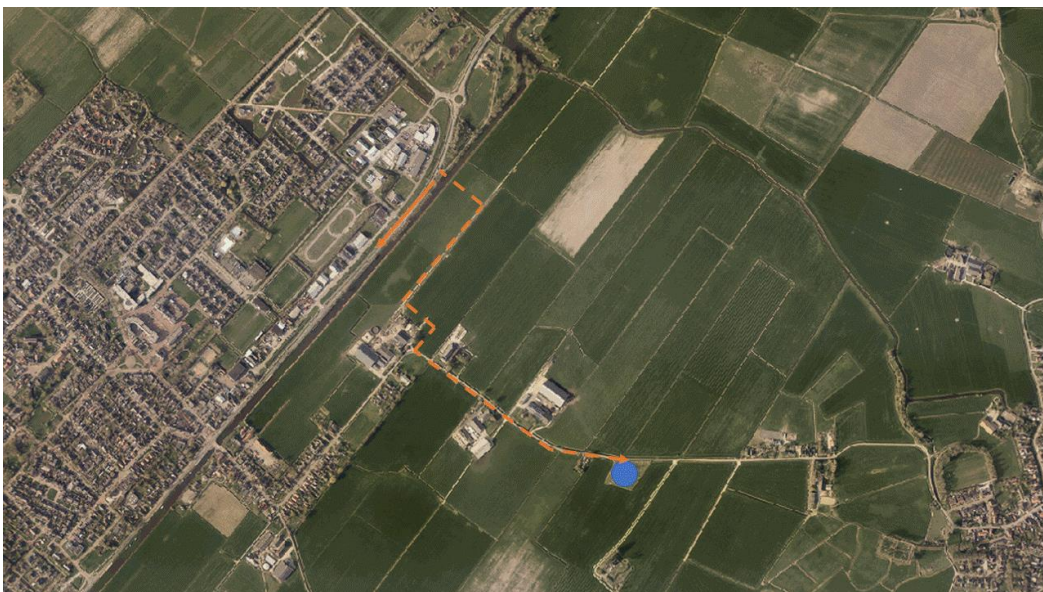
Omwonenden hebben bij de start van het project hun zorgen geuit over het transport van afval dat vrijkomt bij de sanering. Door het transport zal in de omgeving zwaar verkeer ontstaan. In totaal verwachten we 1.800 verkeersbewegingen gedurende de gehele sanering; per uur gaat het dan ongeveer 4 vrachtauto's. Dit kan aan de ene kant leiden tot verkeersonveilige situaties door de geringe breedte van de bestaande infrastructuur, vermenging met langzaam verkeer zoals fietsers en spelende kinderen. Aan de andere kant

vreest men schade aan woningen door het zware verkeer, mogelijke vermenging van schade die ontstaat vanwege aardbevingen en de toename in complexiteit en daardoor stagnering in de afwikkeling van deze schades.

Samen met omwonenden hebben we alle mogelijke transportroutes op een rij gezet. Naast het transport via bestaande wegen hebben we ook alternatieven in kaart gebracht. Deze 5 routes zijn gepresenteerd tijdens twee [inloop-bijeenkomsten in oktober 2019](#). Tijdens de bijeenkomsten is nog een zesde route ingebracht. Voor alle zes de routes zijn de voor- en nadelen op een rij gezet, evenals de financiële consequenties. Uit de analyse blijkt dat het mogelijk is om een alternatieve route toe te passen passend binnen de begroting van het project en die tevens voor een zeer kleine groep omwonenden overlast veroorzaakt. Het gaat dan om de alternatieve route A zoals deze afgelopen oktober is gepresenteerd tijdens de inloopbijeenkomsten. Grofweg is deze route als volgt:

- vanaf de saneringslocatie wordt de Bouwerschapweg in noordwestelijke richting naar Ten Boer gevolgd;
- ter hoogte van waar de Bouwerschapweg linksaf (in zuidwestelijke richting) gaat zal de tijdelijke weg starten in noordoostelijke richting;
- de tijdelijke weg vervolgt zich in noordoostelijke richting over bouwland;
- na ongeveer 500 meter buigt de tijdelijke weg af in noordwestelijke richting. Via een tijdelijke brug over het Damsterdiep wordt aangesloten op de afslag van de Rijksweg – N360. Het betreft de zuidelijke ingang van de straat Damsterdiep-Noordzijde.

Om de alternatieve route mogelijk te maken is overeenstemming bereikt met de eigenaar voor het tijdelijk gebruik van zijn gronden. Met de overeenstemming komen we tegemoet aan de wensen van omwonenden om een alternatieve route voor het transport toe te passen.

Figuur 1. Alternatieve route a. Blauw is de saneringslocatie, oranje is route

Het omgevingsplan Gezond- & Veilig

In het omgevingsplan worden de te nemen maatregelen met betrekking tot veiligheid en gezondheid voor de omgeving nader uitgewerkt. Het plan beschrijft op welke wijze maatregelen worden getroffen om overlast te beperken, maar ook op welke wijze calamiteiten worden aangepakt in het geval deze optreden. We verwachten dat de meeste hinder zal optreden door geuroverlast. De geur die vrijkomt bij de sanering heeft een amandelachtige geur en kan vrij penetrant zijn, maar is niet schadelijk voor de gezondheid. De mate van geurhinder is afhankelijk van verschillende factoren. In het omgevingsplan geven we aan welke maatregelen we nemen om de geurhinder zoveel mogelijk te beperken. Naast het omgaan met geurhinder benoemen we bijvoorbeeld ook werktijden, te treffen verkeersmaatregelen en hoe de gesaneerde grond moet worden vervoerd. Denk dan aan vrachtauto's met een afgesloten laadbak, de gesaneerde grond die is afgedekt met een speciale papieren laag om geurverspreiding te minimaliseren en de reiniging van vrachtauto's voordat ze de saneringslocatie verlaten. Ook hebben we aandacht voor fietsers uit Woltersum die de Bouwerschapweg gebruiken om naar school te gaan of de boodschappen te doen in Ten Boer.

Het omgevingsplan is de basis voor hoe omwonenden worden geïnformeerd. Er is een specifiek hoofdstuk voor communicatie met omwonenden opgenomen. Daarnaast beschrijft het plan maatregelen die de aannemer wordt verwacht te nemen tijdens de werkzaamheden. Dit plan is gebaseerd op de GGD-richtlijn Gezondheidsrisico's voor de omgeving bij bodemsanering (versie oktober 2004). We hebben een concept omgevingsplan gereed. Dit document zien we als groeidocument. Door het document met omwonenden, de aannemer en de GGD te bespreken gaan we in gezamenlijkheid het omgevingsplan verfijnen.

Saneringsplan

Het saneringsplan wordt opgesteld om de relevante gegevens over de sanering aan te leveren waarop een beschikking in het kader van de Wet bodembescherming is af te geven. In het plan wordt onder andere ingegaan op de saneringsdoelstelling en onderbouwing, de wijze waarop de sanering wordt uitgevoerd, de resultaten van de sanering en de bijbehorende kosten. De gemeente Groningen zal als bevoegd gezag het saneringsplan toetsen. We koersen op de start van de procedure van het saneringsplan begin mei en leggen het ter inzage.

Aanbesteding

Het project bestaat uit twee aanbestedingsprocedures. De eerste procedure heeft betrekking op de afzet van het gevaarlijk afval. Door het besluit van uw raad in 2018 werken we toe naar een lokale afzet van het gevaarlijke afval. Uitgangspunt is dat we een andere regio of zelfs een ander land niet

opzadelen met ons gevaarlijk afval. Volgens de MKBA heeft lokale afzet, het scenario waar uw raad mee heeft ingestemd, de meest gunstige ratio. Inmiddels zijn we gestart met het zoeken naar een geschikte partij als eindverwerker van het gevaarlijk afval. De verwachting is dat we dit traject voor de zomervakantie hebben afgerond.

De tweede procedure gaat over de sanering en de afzet van de reinigbare grond. Dit traject is inmiddels ook gestart en gaan we conform het beleid aanbesteden. We gaan voor dit deel een bouwteam samenstellen. Hierbij wordt samengewerkt tussen verschillende partijen: opdrachtgever, aannemer en ingenieurs/adviseursbureau. De aannemer hiervoor selecteren we via een nationale openbare aanbestedingsprocedure. In de voorbereidingsfase werken we gezamenlijk via een integrale aanpak toe naar een optimale en innovatieve besteksuitwerking van het saneringsplan en omgevingsplan. Dit kan de prijs, doorlooptijd en totale kwaliteit van het totale project ten goede komen. Eind mei is het bouwteam gevormd.

Het vervolg

Voor de start van de formele procedures, die van het saneringsplan en de omgevingsvergunning, wilden we opnieuw twee bewonersbijeenkomsten organiseren, één in Woltersum en één in Ten Boer. Daar zouden de uitkomsten van het transportroute-onderzoek en een uitleg over het omgevingsplan Gezond- & Veiligplan en saneringsplan centraal staan. Door de situatie rondom het coronavirus kunnen we tot 1 juni geen samenkomsten organiseren. We gaan daarom via een webinar in de tweede helft van april een presentatie geven over de route, het saneringsplan en omgevingsplan. Via een webinar kunnen geïnteresseerden ook vragen stellen. De omwonenden die we tot nog toe hebben uitgenodigd voor algemene projectbijeenkomsten zullen we hiervan op de hoogte stellen. Tevens stellen we een aantal korte informatiebladen op waarmee we een samenvatting geven over de gekozen route en zowel het sanerings- als omgevingsplan. Zo snel als mogelijk zullen we ook nog een traditionele bewonersbijeenkomst organiseren. Daar zal ook de herinrichting van de locatie aan bod komen.

In de loop van augustus hebben we alle aanbestedingsprocedures afgerond. De geselecteerde aannemer zal in september starten met de voorbereidende werkzaamheden zoals het aanleggen van de tijdelijke transportroute en het vervoer van materieel voor de sanering. De sanering zal naar verwachting halverwege oktober starten en is uiterlijk eind maart 2021 afgerond. Daarna zullen de werkzaamheden van de herinrichting, het opruimen van de tijdelijke weg en het herstel van de bestaande weg starten.

Omwonenden kunnen alle relevante informatie over het project terugvinden op onze website. Voor meer informatie verwijzen wij u ook naar <https://gemeente.groningen.nl/sanering-vuilstort-woltersum>.

Wij vertrouwen erop u voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

loco-burgemeester,
Roeland van der Schaaf

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.